

Obszar Metropolitalny
Gdańsk Gdynia Sopot

METROPOLIA

KORZYŚCI

Wspólna przestrzeń – wspólne cele – wspólne korzyści. Budowanie współpracy w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk- Gdynia-Sopot

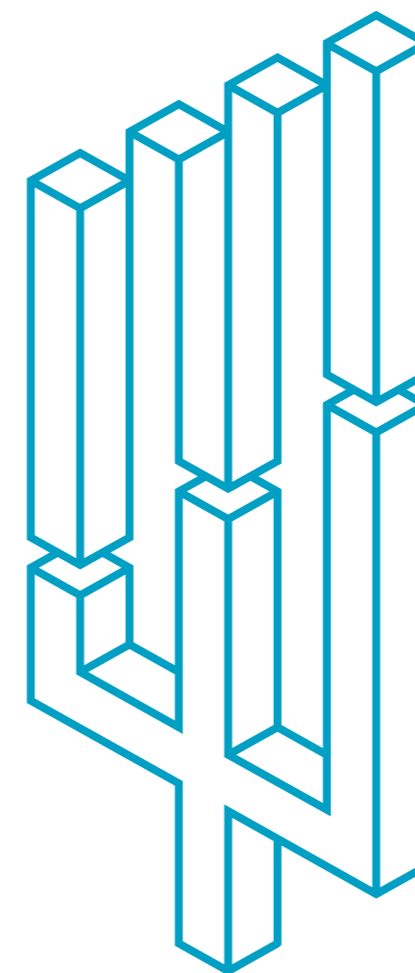
Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci, a także starostowie powiatów, codziennie podejmują dziesiątki decyzji dotyczących rozwoju wspólnot samorządowych. Uczymy się jak najlepiej wsłuchiwać w głosy naszych mieszkańców i jak odpowiadać na ich potrzeby. Każda decyzja to wybór i umiejętność dostrzeżenia tego, co naprawdę ważne. Jesteśmy przekonani, że dla wszystkich władarzy zrzeszonych w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot, współpraca metropolitalna jest jedną ze spraw priorytetowych.

Stowarzyszenie metropolitalne powstało w 2011 roku. Połączyło nas sąsiedztwo, ale i podobne wyzwania. Od tego czasu staramy się budować wspólnotę idei i korzyści. Regularne spotkania Zarządu, Walne Zebrania Członków, spotkania komisji tematycznych i niezliczone spotkania robocze, angażują przedstawicieli władz samorządów, urzędników, a także coraz liczniejszych partnerów ze świata biznesu, nauki oraz organizacji społecznych. Każdy reprezentuje własny punkt widzenia, negocjuje w imieniu swoich mieszkańców, czy też lokalnych przedsiębiorców. W ciągu ostatnich kilku lat stworzyliśmy jednak przestrzeń, w której wszyscy czujemy się swobodnie i bezpiecznie. Wiemy, jakie są nasze główne cele i kolejne kroki, szanse i zagrożenia. Szukamy inspiracji zagranicą, ale też u partnerów w kraju. Najważniejszą decyzję mamy już za sobą – wszyscy w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot chcemy ustawowej formalizacji naszej współpracy i utworzenia związku metropolitalnego w województwie pomorskim.

Jacek Karnowski
Wiceprezes Zarządu

Paweł Adamowicz
Prezes Zarządu

Wojciech Szczurek
Wiceprezes Zarządu

CO TO JEST OBSZAR METROPOLITALNY?

Słowo *metropolia* przywodzi nam na myśl Nowy Jork, Londyn, Tokio – czyli największe miasta na świecie, skupiające miliony mieszkańców. O metropolitalnym charakterze tych miast nie decyduje jednak powierzchnia i liczba ludności, ale kumulacja ich społecznego i gospodarczego potencjału oraz umiejętność wykorzystania przestrzennych współzależności, jakie łączą je z otoczeniem. Określenie *metropolia* nie sprowadza się zatem do dużego miasta, ale przede wszystkim do wysokiego poziomu rozwoju – całego obszaru metropolitalnego, czyli miasta centralnego i sąsiadujących z nim mniejszych gmin.

Obszary metropolitalne mają siłę przyciągania nowych mieszkańców – generują nowe miejsca pracy, zapewniają szereg usług publicznych, umożliwiają dostęp do bogatej oferty kulturalnej. Nagromadzenie społecznych i ekonomicznych potrzeb mieszkańców staje się motorem napędowym rozwoju metropolii. Obszary metropolitalne kreują nowe trendy, mody, kształtują gusta i style życia. Są miejscami spotkań, dialogu, dzielenia i wymiany – a w konsekwencji inkubatorami innowacji. W metropolii jak w soczewce skupiają się najważniejsze wyzwania i szanse, przed jakimi stają społeczeństwa w dobie globalizacji i urbanizacji, postępujących w coraz szybszym tempie.

W 35 państwach zrzeszonych w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) połowa populacji żyje na terenie obszarów metropolitalnych. W Polsce OECD identyfikuje 8 takich metropolii – jedną z nich jest Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot. Nasza współpraca metropolitalna rozwija się niezależnie od polityki rządu. W warunkach globalnej konkurencji miast jej potrzeba zrodziła się niejako samoistnie. Na Pomorzu mamy to szczęście, że zarówno samorządowcy, jak i przedsiębiorcy, naukowcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych zdają sobie sprawę z konieczności i korzyści współdziałania na

rzecz rozwoju Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot. Nasza metropolia to wspólnota społeczna i gospodarcza, z której dobrodziejstw wszyscy korzystamy i za którą wszyscy jesteśmy odpowiedzialni. Aby móc w pełni zrealizować potencjał całego obszaru metropolitalnego chcemy na wzór Śląska i zachodnich metropolii utworzyć w województwie pomorskim związek metropolitalny. Dzięki zinstytucjonalizowaniu współpracy metropolitalnej możliwa będzie realizacja kluczowych przedsięwzięć z zakresu integracji transportu publicznego, co przełoży się na zwiększenie mobilności mieszkańców, rozwój metropolitalnego rynku pracy, wzrost przedsiębiorczości, a w konsekwencji lepsze warunki finansowe i poprawę jakości życia w całej metropolii.

CO NAM DAJE WSPÓŁPRACA METROPOLITALNA?

Środki na inwestycje metropolitalne

Dzięki porozumieniu wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów otrzymaliśmy z Unii Europejskiej bonus finansowy w wysokości 3,6 mld zł na realizację projektów infrastrukturalnych i społecznych służących mieszkańcom metropolii. Pakiet finansowy ma na celu uspołnienienie inwestycji, tak aby były ze sobą powiązane, a co za tym idzie bardziej efektywnie wykorzystywane. W ramach wspólnych przedsięwzięć usprawniamy transport publiczny, dbamy o zdrowie seniorów oraz pomagamy znaleźć zatrudnienie osobom potrzebującym wsparcia na rynku pracy.

Dobre praktyki

Współpraca, a nie rywalizacja daje obopólne korzyści wszystkim samorządom naszej Metropolii. Korzystając z doświadczeń oraz dobrych rozwiązań poszczególnych gmin i powiatów dajemy przykład mądrego, zarządzania posiadanymi zasobami. Przenosząc je na forum całej Metropolii oszczędzamy czas i pieniądze, dzięki czemu przyspieszamy inwestycje nie tracąc funduszy na zbędne analizy i dokumentację. Wymiana doświadczeń jest szczególnie ważna dla małych samorządów, które posiadając ograniczony zasób kadrowy korzystają z wiedzy eksperckiej dużych struktur miejskich. Dzielimy się wiedzą szczególnie w zakresie zamówień publicznych i planowania przestrzennego.

Wspólna wizja przyszłości

Dzięki strategicznym dokumentom wypracowanym w partnerstwie samorządów z przedstawicielami środowiska nauki, biznesu i organizacji pozarządowych stworzona została komplementarna wizja przyszłości Metropolii. Przeprowadzone diagnozy identyfikują potrzebę zrównoważonego rozwoju, innowacyjności i kreatywności oraz posłużą harmonijnemu wykorzystaniu potencjału Metropolii. Korzystając z zasobów wszystkich gmin i powiatów, w oparciu o wizje, plany i strategie, stwarzamy podwaliny do osiągnięcia skoku cywilizacyjnego naszego regionu.

Oszczędności

Wspólne działanie gmin i powiatów przynosi wielostronne korzyści. Jedną z nich są oszczędności dzięki wspólnym zakupom nośników energii, usług pocztowych czy urn wyborczych. Oszczędzamy również poprzez lepszą koordynację naszych działań. Dzięki współpracy w zakresie planowania przestrzennego mamy lepszy dostęp do dróg czy sieci infrastrukturalnych, a w konsekwencji tańsze usługi publiczne. Wykluczamy też dublowanie się inwestycji i zwiększamy ich rozproszenie.

JAKIE PROJEKTY REALIZUJE OBSZAR METROPOLITALNY GDAŃSK-GDYŃIA-SOPOT?

Siłą metropolii jest jej potencjał rozwojowy, a wspólne działania z partnerami pozwalają na jego najlepsze wykorzystanie w skali poszczególnych miast i gmin, jak i całego obszaru metropolitalnego. Dzięki współpracy udało nam się uzyskać unijne dofinansowanie na inwestycje metropolitalne i zagwarantować naszym samorządom środki na projekty gminne, których realizacja ma istotne znaczenie dla rozwoju całej metropolii. Podejmujemy również szereg projektów własnych, które odpowiadają na bieżące potrzeby i oczekiwania samorządów i mieszkańców metropolii.

Wspólne zakupy

Jednym z pierwszych projektów metropolitalnych są wspólne zamówienia publiczne, czyli wspólne zakupy surowców i usług. Od 2012 roku samorządy zrzeszone w Obszarze Metropolitalnym przygotowują jedno zamówienie na energię elektryczną, gaz ziemny, paliwo do samochodów służbowych, olej opałowy i usługi pocztowe. Dzięki grupowemu zakupowi energii elektrycznej koszty są niższe o 47% w stosunku do stawek z cennika. Zaoszczędzone środki samorządy przeznaczają na realizację ważnych celów publicznych, bieżących lub inwestycyjnych: remonty, ścieżki rowerowe, dodatkowe zajęcia szkolne itp. W ciągu 6 lat dzięki wspólnym zamówieniom publicznym zaoszczędziliśmy ok. 100 mln zł.

Bilet metropolitalny

Bilet, dzięki któremu można będzie swobodnie podróżować po metropolii, to projekt, który ułatwi mieszkańcom przemieszczanie się pomiędzy miastami i gminami obszaru metropolitalnego i podniesie jakość komunikacji publicznej. Elektroniczny bilet metropolitalny, za pomocą którego będziemy korzystać z transportu miejskiego i kolejowych przewozów regionalnych jednocześnie, nie tylko rozwiąże kłopot zakupu różnych biletów, ale także obniży koszty przejazdów łączonych. Takie rozwiązanie z pewnością zachęci mieszkańców do ograniczenia przejazdów samochodami, przez co pośrednio przyczyni się również do ochrony środowiska metropolii.

Węzły integracyjne

Kolejnym przedsięwzięciem, służącym rozwojowi transportu publicznego, są węzły komunikacyjne, czyli dworce i stacje, dzięki którym możemy korzystać ze zbiorowych przewozów autobusowych i kolejowych, a także łączyć je z indywidualnymi przejazdami samochodami i rowerami. Dzięki dotacjom unijnym urządzamy 26 takich punktów przesiadkowych na skrzyżowaniach głównych tras drogowych i kolejowych metropolii. W ramach inwestycji metropolitalnych modernizujemy dworce i przystanki kolejowe, poprawiamy drogi dojazdowe do węzłów oraz przygotowujemy w ich najbliższym otoczeniu parkingi dla samochodów (3000 miejsc) i rowerów (2500 miejsc). Uzupełnieniem przedsięwzięcia jest zakup nowego taboru (55 autobusów, 15 tramwajów, 30 trolejbusów), modernizacja 21 trolejbusów oraz budowa 2 tras tramwajowych.

Rower Metropolitalny MEVO

Rowery są coraz popularniejszym środkiem transportu, także w naszej metropolii. Wychodząc naprzeciw temu trendowi postanowiliśmy stworzyć dla naszych mieszkańców sieć wypożyczalni rowerów, która nie tylko umożliwi korzystanie z publicznych rowerów w 14 gminach obszaru metropolitalnego, ale także połączy je w sieć zintegrowaną z węzłami przesiadkowymi. Dzięki takiemu modelowi będziemy mogli zostawić samochód w garażu, wypożyczyć rower i dojechać nim do stacji, na której przesiądziemy się w autobus lub pociąg. Takie rozwiązanie otworzy też nowe możliwości dla turystyki, gdyż pozwoli podróżnemu na pokonanie części trasy komunikacją zbiorową, powiedzmy z Trójmiasta na Półwysep Helski lub Kaszuby, i kontynuowanie wycieczki wypożyczonym na stacji rowerem.

Termomodernizacja

Termomodernizacja to kompleksowy remont budynku, którego głównym celem jest poprawa stanu budynku i wymiana instalacji grzewczych, zapewniające zmniejszenie zużycia energii na jego ogrzewanie. Taka modernizacja budynków służy z jednej strony ograniczeniu wydatków na ogrzewanie, a z drugiej strony ochronie środowiska i poprawie jakości powietrza w metropolii. Dzięki współpracy metropolitalnej termomodernizacją zostanie objętych 262 obiekty publiczne. Zużycie energii na ogrzewanie zmniejszy się w każdym z nich o co najmniej 30%.

Sieć specjalistycznego wsparcia dla firm

Metropolia wspiera także przedsiębiorców. To dla nich realizujemy program współpracy parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości – TriPOLIS. Celem tego przedsięwzięcia jest przygotowanie pakietu specjalistycznych usług, które lokalne Instytucje Otoczenia Biznesu będą świadczyć na rzecz przedsiębiorców z metropolii. Wiele małych pomorskich firm boryka się z trudnym dostępem do zaawansowanego technologicznie serwisu. Możliwość skorzystania z laboratoriów chemicznych czy drukarni 3D w przystępnej cenie jest niekiedy warunkiem opracowania innowacyjnych rozwiązań i produktów. TriPOLIS to oferta specjalistycznych usług, przygotowana na podstawie potrzeb zgłaszanych przez naszych lokalnych przedsiębiorców.

Innowacyjny system zatrudnienia

Największą wartością metropolii są mieszkańcy. Niektórzy z nich potrzebują wsparcia w rozwoju swojego zawodowego potencjału. Aby pomóc im odnaleźć się na rynku pracy wspólnie z powiatowymi urzędami pracy realizujemy szereg działań ukierunkowanych na aktywizację osób pozostających bez zatrudnienia. W ramach tego projektu mieszkańcy metropolii mogą skorzystać ze wsparcia psychologicznego lub zbadać swoje kompetencje zawodowe i dowiedzieć się, w jakiego rodzaju pracy najlepiej się odnajdą. Ponadto mogą także wziąć udział w szkoleniach i nabyć nowe umiejętności, które według prowadzonych przez nas badań cieszą się największym zapotrzebowaniem na metropolitalnym rynku pracy.

Metropolitalne Centrum Geriatrii

Starzenie się społeczeństwa to zjawisko, którego skala rośnie na całym świecie. W tym kontekście jednym z metropolitalnych wyzwań jest zapewnienie wyspecjalizowanej opieki medycznej osobom starszym, często przewlekle chorym i niesamodzielnym. Naszą odpowiedzią na to zapotrzebowanie będzie Centrum Geriatrii. W dwóch ośrodkach – w Sopocie i w Gdańsku – seniorzy z całej metropolii będą mogli korzystać z opieki geriatryczno-rehabilitacyjnej. W każdym z tych oddziałów pacjenci uzyskają kompleksową pomoc medyczną na wysokim poziomie: począwszy od badań lekarskich przy użyciu nowoczesnego sprzętu, poprzez szybką diagnozę do specjalistycznego leczenia i rehabilitacji.

System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej

Metropolia to wspólnota. Abyśmy wszyscy mogli poczuć się jej członkami, potrzebujemy miejsc, w których moglibyśmy się spotkać z sąsiadami, zrobić coś razem dla dzielnicy lub miejscowości, w której mieszkamy, a także znaleźć pomoc. Takimi ośrodkami są, powstające w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, Kluby Integracji Społecznej i Centra Usług Społecznych. Ich podstawowym zadaniem jest wsparcie osób najbardziej potrzebujących – dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Najlepszym sposobem pomocy ludziom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, jest okazanie solidarności i akceptacji. W tworzonych w całej metropolii placówkach każdy mieszkaniec znajdzie wsparcie specjalistów i lokalnej społeczności.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

Ekonomia społeczna to rodzaj działalności gospodarczej, której celem jest osiągnięcie zysków finansowych poprzez realizację zadań społecznych. W przedsiębiorstwach ekonomii społecznej najważniejszy jest rozwój zawodowy pracowników, którym trudno jest znaleźć i utrzymać pracę w sektorze prywatnym lub publicznym. Mimo znikomego bezrobocia niektórzy z nas ciągle mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Aby przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu naszych mieszkańców, borykających się z niecodziennymi problemami, pomagamy tworzyć w metropolii specjalne miejsca pracy, w których łatwiej odnaleźć się osobom wcześniej długotrwale bezrobotnym. Wsparciem merytorycznym przedsiębiorstw ekonomii społecznej w metropolii zajmuje się nasz OWES „Dobra Robota”.

Planer kulturalny

Nasza metropolia to także największy na Pomorzu ośrodek kultury i rozrywki. Bogactwo metropolitalnej oferty może czasem nawet nieco przytłaczać. Żeby było łatwiej zapoznać się z repertuarem kulturalnym metropolii, uruchomiliśmy serwis internetowy „Planer kulturalny”. Poprzez bezpłatny portal planer.info.pl mieszkańcy i turyści mogą sprawdzić dokąd warto pójść i zaplanować swój wolny czas. Interesujące nas wydarzenie szybko i łatwo znajdziemy wybierając jedną z kategorii: teatr, literatura, sztuka, nauka, rekreacja, kino, muzyka, rozrywka i inne. Wyszukiwarka pozwala także na przeglądanie oferty według dni tygodnia i godzin lub lokalizacji. Dzięki Planerowi można się dowiedzieć o wielu wyjątkowych i niszowych wydarzeniach kulturalnych, odbywających się w różnych zakątkach metropolii.

Rozsmakuj się w Metropolii. Weekend za pół ceny

Atrakcyjność turystyczna stanowi niewątpliwy atut naszej metropolii. Wiosną każdego roku zachęcamy mieszkańców i przybyszów do sprawdzenia turystycznej i kulinarnej oferty metropolii na preferencyjnych warunkach. W kwietniowe weekendy w kilkunastu nadmorskich i kaszubskich miejscowościach można za pół ceny skorzystać z usług gastronomicznych, hotelarskich, kosmetycznych i SPA, a także odwiedzić instytucje kultury lub sportu. Akcja „Rozsmakuj się w Metropolii. Weekend za pół ceny” skutecznie promuje walory naszego regionu i za każdym razem cieszy się dużym powodzeniem.

Budżet Obywatelski w Metropolii

Rozwój potencjału metropolii jest niemożliwy bez zaangażowania społecznego. Dlatego postanowiliśmy zjednoczyć działania naszych samorządów we wspólną promocję budżetów obywatelskich. Celem tego przedsięwzięcia jest zainteresowanie jak największej liczby mieszkańców udziałem w życiu publicznym swojej gminy poprzez zgłaszanie projektów i głosowanie na te, których realizacja jest odpowiedzią na lokalne potrzeby. Budżet obywatelski jest formą dialogu, edukacji i zaangażowani społecznego, a także współdecydowania o kierunkach rozwoju gminy. Wybrane przez mieszkańców projekty są następnie realizowane przez samorząd. Taka formuła buduje zaufanie i poczucie wspólnoty oraz motywuje mieszkańców do działania.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego OMG-G-S

Nasz plan zagospodarowania przestrzennego jest pierwszym w Polsce tego typu dokumentem dla obszaru metropolitalnego. Prace nad planem pokazały nam skalę wyzwań, przed jakimi stoi metropolia — na przykład w zakresie dostępności transportowej czy usług społecznych. Założenia planu traktują metropolie jako przestrzeń, w której potrzeby mieszkańców powinny być zaspokajane komplementarnie. Dlatego też ustalenia planu odnoszą się do wszystkich sfer: przestrzennej, gospodarczej, społecznej, środowiskowej i infrastrukturalnej. Rekomendacje zawarte w planie dotyczą między innymi lokowania inwestycji, tworzenia stref gospodarczych, planowania sieci placówek odpowiedzialnych za edukację zawodową, działań urzędów pracy, ale też promowania lokalnych produktów i oferty turystycznej.

Kongres Smart Metropolia

Metropolie to inkubatory innowacji i bieguny wzrostu. Sposób, w jaki inicjują rozwój i napędzają gospodarkę, nie zawsze jest jednak widoczny gołym okiem. Aby przybliżyć naszym samorządowcom i mieszkańcom wiedzę na temat korzyści, płynących ze współpracy metropolitalnej, co roku organizujemy Kongres Smart Metropolia. Jest to okazja do wysłuchania ciekawych dyskusji na temat praktyk i rozwiązań, jakie stosuje się w innych europejskich czy światowych metropoliach. To także możliwość poznania naszych lokalnych sukcesów we współpracy metropolitalnej. Kongres Smart Metropolia jest miejscem spotkania i debaty pomiędzy politykami, samorządowcami, biznesmenami, naukowcami, dziennikarzami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, a także mieszkańcami — do udziału w którym zapraszamy wszystkich zainteresowanych tematyką metropolitalną.

JAK MOŻEMY WSPIERAĆ ROZWÓJ NASZEJ METROPOLII?

Działanie w obecnej formule – stowarzyszenia gmin i powiatów – pozwala nam wykorzystywać oddolne inicjatywy i realizować niektóre wspólne interesy. O ile efekty naszych działań z roku na rok są coraz bardziej widoczne, o tyle nie zawsze jesteśmy w stanie pokonać finansowe i prawne bariery, które utrudniają integrację działań na taką skalę, która byłaby w pełni satysfakcjonująca dla mieszkańców metropolii. Potrzebujemy do tego nowej formy współpracy między samorządami, jaką jest związek metropolitalny.

Badania OECD, a także doświadczenia państw Europy Zachodniej pokazują, że im silniejsze struktury metropolitalne, tym lepiej wykonywane zadania publiczne. Stowarzyszenie pomaga w uzgadnianiu współpracy w zakresie polityki transportowej pomiędzy samorządami. Samo jednak nie może wykonywać takich zadań. Utworzenie związku metropolitalnego podniosłoby rangę naszej metropolii i zapewniło stałe środki na realizację zadań metropolitalnych, niezależne od unijnego dofinansowania. Do tych zadań, na wzór związku utworzonego w 2017 roku na Śląsku, mogłyby należeć między innymi: integracja publicznego transportu zbiorowego na obszarze związku; kształtowanie ładu przestrzennego; polityka rozwoju obszaru metropolitalnego; współdziałanie w zakresie ustalania dróg krajowych i wojewódzkich na obszarze związku oraz promocja obszaru metropolitalnego. Na podstawie dodatkowych porozumień związek metropolitalny mógłby w zależności od lokalnych potrzeb koordynować lub realizować inne zadania.

Aby do tego doszło, niezbędne jest jednak uchwalenie przez Sejm ustawy, na mocy której zostanie utworzony związek metropolitalny w województwie pomorskim. Od 2016 roku silnie zabiegamy o powstanie związku, potrzebujemy jednak wsparcia wszystkich osób i instytucji, którym leży na sercu rozwój naszej metropolii.

Związek metropolitalny jest szansą na szybszy rozwój naszego regionu. Wyraźne korzyści płynące z jego utworzenia będą odczuwalne dla wszystkich mieszkańców Pomorza.

Każdy może wesprzeć nasze wspólne dążenie w zakresie utworzenia związku metropolitalnego. Mieszkańcy Pomorza mogą to zrobić za pomocą informacji w mediach społecznościowych, zabierając głos w trakcie debat, sesji lub dyżurów z udziałem parlamentarzystów czy radnych. Studenci oraz kadra naukowa uczelni mogą podjąć temat roli i znaczenia związku metropolitalnego organizując konferencję w tym temacie. Pracownicy sektora prywatnego mogą namawiać swoje przedstawicielstwa do zajmowania oficjalnego stanowiska popierającego utworzenie związku metropolitalnego.

Każdy głos jest ważny – zalegalizujmy nasz związek!

Więcej informacji i aktualności na stronie internetowej:

www.metropoliagdansk.pl

oraz na Facebooku:

facebook.com/MetropoliaGGS/

Obszar Metropolitalny
Gdańsk-Gdynia-Sopot
ul. Długi Targ 39/40
80-830 Gdańsk
tel. +58 526 81 42

www.metropoliagdansk.pl